

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยือน สหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรป

จุฑาทิพย์ อังคุสิงห์*

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ เยี่ยมศาลาว่าการเดนมาร์ก พุทธศักราช ๒๕๐๓

พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นวาระมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ครองราชสมบัติยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในประวัติศาสตร์ชาติไทย ตลอดระยะเวลาที่ทรงปกครองประเทศ ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของพสกนิกรโดยตลอดมา ทั้งในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การทหาร การเกษตร การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

การสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาสภาพแวดล้อม

นอกจากพระราชกรณียกิจในด้านดังกล่าวแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงเห็นประโยชน์ของการผูกไมตรีกับนานาประเทศเพื่อความเจริญก้าวหน้ามั่นคงของประเทศชาติบ้านเมือง พระองค์จึงได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนมิตรประเทศต่างๆ ทั่วโลก ดังพระราชดำริสเนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและยุโรปตอนหนึ่งว่า

* นักจดหมายเหตุ ๖ ว. สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ เยือนสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน - ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

“...การผูกน้ำใจกันไว้นั้น ธรรมชาติที่พี่น้องก็ไปเยี่ยมถามทุกข์สุขกันและกัน แต่สำหรับประเทศนั้นประชาชนนับแสนนับล้านจะไปเยี่ยมกันก็ยาก เขาจึงยกให้เป็นหน้าที่ของประมุข ในการไปเยี่ยมประเทศต่างๆ ข้าพเจ้าก็จะแสดงต่อประชาชนของประเทศเหล่านั้นว่า ประชาชนชาวไทยมีมิตรจิตมิตรใจต่อเขา เพื่อให้ฝ่ายเขารู้จักเมืองไทยและให้เกิดมีน้ำใจดีต่อชาวไทย...”^๑

พุทธศักราช ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรปรวม ๑๔ ประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๔ การเสด็จฯ ในครั้งนั้นทั้งสองพระองค์เสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรก โดยประทับอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาประมาณ เดือนเศษ

ในการเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในทวีปยุโรปนั้น พระองค์ทรง

ทำหน้าที่แทนประชาชนชาวไทยเพื่อกระชับความสัมพันธ์กับมิตรประเทศ พระองค์และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจหนักที่ต้องเตรียมพระองค์ในพิธีการต่างๆ ต้องเสด็จพระราชดำเนินไปตามกำหนดพิธีการต่างๆ เป็นอันมาก จนแทบจะไม่ทรงมีเวลาพักผ่อนพระวรกาย ทั้งสองพระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจจนบังเกิดผลสำเร็จ นำผลประโยชน์มาสู่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทย การเสด็จพระราชดำเนินไปเยือนต่างประเทศแต่ละครั้งเป็นที่กล่าวขานถึงพระบารมีเลื่องลือขจรไกลการเสด็จพระราชดำเนินไปเยือนต่างประเทศมิใช่เป็นการเสด็จฯ ไปทรงพักผ่อนพระวรกายหรือเพื่อความเกษมสำราญพระราชหฤทัยแต่ประการใด แต่การเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่างๆ นั้นเป็นไปเพื่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยเป็นสำคัญ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงบันทึกไว้เมื่อคราวตามเสด็จฯ ไปต่างประเทศอย่างเป็นทางการ ความเป็นตอนหนึ่งว่า

^๑ พระราชดำรัสอำลาประชาชนชาวไทยเนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและยุโรปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปราศรัยต่อประชาชนชาวไทยทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ เวลา ๒๐.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชีราลงกรณ ขณะเสด็จฯ เยือนสวนสนุกดิสนีย์แลนด์ของวอลท์ ดิสนีย์ เมื่อเดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยี่ยมศูนย์พยาบาลเด็กในรัฐฮาวาย เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

“...ทุกครั้งที่ก่อนที่จะเดินทางไปต่างประเทศ พระเจ้าอยู่หัวจะมีรับสั่งให้ทุกคนที่จะตามไปใน ขบวนเสด็จฯ มาเฝ้าฯ แล้วทรงเตือนว่า “การไป ครั้งนี้ของพวกเราทุกคนเปรียบเสมือนผู้แทนของ คนไทยทั้งชาติ ใครมีเรื่องราวทุกข์ร้อนหนักหนา อย่่างไร ก็ให้หนักเอาเบาสู้ อย่านึกวาดภาพว่าจะได้ไปเที่ยวสนุกสนาน จะได้ไม่ผิดหวัง”

การเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกา^{๑๖} ในครั้งนั้นประสบความสำเร็จมาก แม้ประเทศไทยของเราจะเป็นเพียงประเทศเล็กๆ ในสายตาของคนอเมริกัน แต่ด้วยพระราชจริยาวัตรอันงดงามของทั้งสองพระองค์ที่ปรากฏแก่สายตาคนอเมริกันจนเป็นที่ชื่นชม นับตั้งแต่วาระแรกที่เสด็จพระราชดำเนินไปถึงโดยเฉพาะชาวอเมริกันที่ได้มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ทุกคนต่างได้ประจักษ์แก่สายตาถึงพระปรีชาสามารถพระราชปฏิภาณไหวพริบอันเฉียบแหลม สุขุมลึกซึ้งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ว่าจะเป็นการพระราชทานสัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน นักหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ หรือการพระราชทานกระแสพระราชดำรัสในโอกาสต่างๆ แสดงให้เห็นถึงพระราชปรีชาญาณของพระองค์อย่างเด่นชัด

^{๑๖} เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน - ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ รอรับเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชินีนาถแห่งสหราชอาณาจักร ในงานพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย ตำบลแอชเบิร์น กรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานในงานพิธีต่างๆ นั้น แสดงถึงควมมีพระราชอัจฉริยภาพอย่างสูง กระแสพระราชดำรัสมีเนื้อหาสาระเข้ากับเหตุการณ์ โน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้มีความคิด ความรู้สึกสอดคล้องไปตามกระแสพระราชดำรัส ดังจะเห็นได้จากกระแสพระราชดำรัส มีความตอนหนึ่งว่า

“...ฮาวายอาจเป็นรัฐที่เขารว้วยที่สุดของ สหรัฐฯ แต่ความเจริญก้าวหน้าอันน่าชื่นชมของ มลรัฐนี้ได้เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว ฮาวายเป็น

ศูนย์กลางที่สำคัญยิ่ง ตั้งอยู่กลางมหาสมุทร แปซิฟิก ซึ่งเชื่อมประชาชนของสหรัฐฯ กับ ประชาชนของประเทศไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มรดกทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ซึ่งส่วนมากมีกำเนิดในเอเชียสามารถช่วยให้เกิด ความเข้าใจดี และส่งเสริมมิตรภาพให้มีอยู่ ตลอดไประหว่างชาติของเรา ท่านสามารถจะทำ หน้าที่เป็นผู้อธิบายขนบธรรมเนียมและสถาบัน ของเรา ในทุกขณะที่อาจจะมึบางคนที่ยังไม่ เข้าใจได้ง่าย...”^๑

^๑ กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่สภานิติบัญญัติของรัฐฮาวาย เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ สถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงของสหราชอาณาจักร
เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นักเรียนไทยในสหราชอาณาจักรเข้าเฝ้าฯ
ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย กรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยี่ยมศาลาไทย ซึ่งตั้งอยู่ในอุทยานสาธารณะของเมืองบาดฮอมบูร์ก ประเทศเยอรมัน โดยมีนายคาร์ลฮอล นายกเทศมนตรี และนายเกออร์จ อาวุกิตซินน์ ผู้ว่าราชการ มณฑลเฮสเซ่ ถวายการต้อนรับ เมื่อเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓ ศาลาไทยแห่งนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชทาน แก่เมืองนี้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๐ ขณะที่พระองค์ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรบ่อน้ำแร่

และอีกตอนหนึ่งของกระแสพระราชดำรัส ที่จับอกจับใจผู้ได้ยินได้ฟัง โดยเฉพาะคนไทยกัน ทำให้เกิดมโนคติใฝ่หน้าจิตใจให้เกิดความคิดเห็น สอดคล้องไปกับกระแสพระราชดำรัสว่า

“ในส่วนตัวของข้าพเจ้าเองแล้ว การมา ครั้งนี้นับว่าเป็นความสำคัญมากอยู่ ข้าพเจ้า เกิดในประเทศนี้เอง ฉะนั้น จึงพูดได้ว่าสหรัฐอเมริกาเป็นเมืองมารดาของข้าพเจ้า การมา เยือนคราวนี้ทำให้รู้สึกตื่นเต้นมาก รู้สึกดีใจ เหมือนได้เดินทางกลับบ้าน...”^๔

กระแสพระราชดำรัสนี้ เป็นกระแส พระราชดำรัสที่ลึกซึ้ง สุขุมคัมภีรภาพ สามารถ เรียกกร้องความเป็นมิตร ความเป็นสายเลือด ความเป็นแผ่นดินที่มีแผ่นดินแม่เดียวกัน ทำให้ คนไทยและคนไทยอเมริกันกระชับความสัมพันธ์กัน แนบแน่นยิ่งขึ้นตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

กระแสพระราชดำรัสที่พระราชทานใน งานพิธีต่างๆ ในการเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐ- อเมริกาที่นับว่ามีความประทับใจมากที่สุด เป็น ที่ยกย่องกล่าวขานกันมากที่สุด ได้แก่ พระราช- ดำรัสที่พระราชทาน ณ รัฐสภาของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ ตามที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดี รังสิต ซึ่งติดตามไปในขบวนเสด็จพระราชดำเนิน เยือนสหรัฐอเมริกาในคราวนั้น ได้ทรงนิพนธ์ไว้ว่า

“...ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระกระแสพระราชดำรัสแก่ที่ประชุม รัฐสภาของสหรัฐอเมริกานั้น สมาชิกรัฐสภา ถึงกับปรบมือถวายพระเกียรติยศเป็นตอนๆ รวมทั้งสิ้นถึง ๑๗ ครั้ง และเมื่อพระราชทาน กระแสพระราชดำรัสจบลง สมาชิกรัฐสภา อเมริกันทั้งหมดก็ยืนขึ้นปรบมือถวายพระเกียรติ ยศเสียงสนั่นหวั่นไหวไปทั่วรัฐสภาอันกว้างใหญ่ มโหฬารนั้น...”

^๔ กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตอบประธานาธิบดี ไอเซนเฮอว์ ที่ทำอากาศยานกรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ เยี่ยมประธานาธิบดีโปรตุเกส และภริยา

นายแม็กซ์ บราวน์เนอร์ นายกเทศมนตรีเมืองฮัมบูร์ก
ถวายการต้อนรับที่ห้องโถงใหญ่ในศาลากลาง
เทศบาลเมืองฮัมบูร์ก ประเทศเยอรมัน

สรุปในใจความในกระแสพระราชดำรัส
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน
เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาครั้งนั้น ก็เพื่อทรง
นำมิตรภาพและคำอวยพรของประชาชนชาวไทย
มาให้แก่ประชาชนชาวอเมริกันด้วยพระองค์เอง
กับทั้งการเสด็จมาเยี่ยมสถานที่ที่เสด็จพระราช
สมภพ เพื่อความภาคภูมิใจเหมือนอย่างเช่น
อเมริกันภาคภูมิใจในความเจริญของประเทศตน
และพร้อมกันนั้นได้มีพระราชดำรัสถึงการให้
ความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อประเทศ
ในภูมิภาคเอเชียและต่อประเทศไทยโดยทรง
หวังว่าวันหนึ่งข้างหน้าประเทศไทยคงจะพึ่ง
ตนเองได้

เสด็จฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการแสดงตุ๊กตาที่เมืองบูร์มบูร์ก ศูนย์กลางการทำตุ๊กตาของเยอรมนีตะวันตก
เมื่อเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรงานแสดงสรรพสินค้าในเมืองไลซาน ประเทศสวีตเซอร์แลนด์

พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ
แต่พระเจ้ากรุงเดนมาร์กในเรือจตุแลนเดีย (Jutlandia)
ซึ่งเคยใช้เป็นเรือกาชาดสำหรับลำเลียง
ทหารเจ็บป่วยในสมรภูมิเกาหลี
เมื่อวันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

ความสำเร็จในการเสด็จพระราชดำเนิน
เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในครั้งนั้น นอกจากพระองค์จะ
ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจแทนประชาชนชาวไทย
ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อันไพศาลแก่ประเทศชาติ
แล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็ถือเป็นความ
ภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญที่มีต่อกันแม้เวลา
จะผ่านไปนานแล้ว ดังจะเห็นได้จากเมื่อคราวที่
ประธานาธิบดีลินดอน บี จอห์นสัน ของสหรัฐ
อเมริกาเดินทางมาเยือนประเทศไทยเมื่อวันที่
๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙ ได้กราบบังคม
ทูลถึงกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่ที่ประชุมใหญ่
สภากรองเกรสของสหรัฐอเมริกา เมื่อพุทธศักราช
๒๕๐๓ ความว่า

สมเด็จพระเจ้ากรุงเดนมาร์กและสมเด็จพระราชินีแห่งเดนมาร์ก ทรงจัดงานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ
ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

“...กระแสพระราชดำริสที่ใต้ฝ่าละออง
 อู่ลีพระบาทได้มีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทาน
 แก่ที่ประชุมใหญ่สภาองเกรสของเราเมื่อปี
 พุทธศักราช ๒๕๐๓ นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
 สัมพันธภาพระหว่างประเทศของใต้ฝ่าละออง
 อู่ลีพระบาทกับของข้าพเจ้าก็ได้ดำเนินมาตาม
 พระราชดำรินี้ในครั้งนั้น การร่วมมือระหว่าง
 ไทยกับสหรัฐอเมริกาได้กระชับมั่นคงยิ่งขึ้นและ
 ทั่วโลกก็ได้ประจักษ์แล้ว จากการร่วมมือกัน
 เช่นนี้ว่า เป็นความประสงค์ของเราที่ตรงกัน
 และย่อมเป็นที่ประจักษ์แจ้งแก่ทุกคนแล้วว่า
 ประโยชน์ที่มีต่อกันและกันได้เกิดขึ้นมา

เนื่องจากการร่วมมือระหว่างไทยกับสหรัฐ
 อเมริกา...”

หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
 ทรงเสด็จสิ้นพระราชภารกิจเสด็จเยือนประเทศ
 สหรัฐอเมริกาแล้ว ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จ
 พระราชดำเนินไปประทับ ณ ประเทศสวีเดน
 แลนด์ เพื่อทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถก่อนที่
 จะเสด็จเยือนประเทศอื่นๆ ในทวีปยุโรป พระองค์
 ได้เสด็จฯ เยือนสหราชอาณาจักรเป็นประเทศแรก
 แล้วจึงเสด็จฯ เยือนประเทศอื่นๆ อีกจนครบ
 ๑๔ ประเทศ ดังนี้

เสด็จฯ ทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์สก็ของนอร์เวย์
เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

เสด็จ เยี่ยมสภากาชาดอิตาลี ที่กรุงโรม
เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ในงานเลี้ยงพระกระยาหาร
กลางวัน ซึ่งประธานาธิบดีฝรั่งเศสและภริยาจัดถวาย
เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทรงวางพวงมาลา
ที่อนุสาวรีย์ทหารนิรนาม เบลเยียม เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ระหว่างวันที่ ๑๙ ถึง ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหราชอาณาจักร ในการนี้ทั้งสองพระองค์ ทรงได้รับการต้อนรับอย่างดีจากชาวอังกฤษ ซึ่งมีน้ำใจและเข้าใจในความหมายของการมา

เยือนระหว่างประมุขของประเทศ ประชาชนต่างพากันมารับเสด็จฯ อย่างเนืองแน่น

ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐเยอรมัน

เสด็จพระราชดำเนินมายังศาลาเทศบาลกรุงบรัสเซล
ประทับที่หน้ามุขของศาลาเทศบาล
เพื่อให้ประชาชนเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เสด็จออกหน้ามุขของศาลาเทศบาลเมืองกัง
เพื่อให้ประชาชนเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

ระหว่างวันที่ ๒๒ ถึง ๒๕ สิงหาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐ
โปรตุเกส

ระหว่างวันที่ ๒๙ ถึง ๓๑ สิงหาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
สวิตเซอร์แลนด์

ระหว่างวันที่ ๒ ถึง ๙ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
เดนมาร์ก ซึ่งพระเจ้าเฟรเดริกและพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด
กันเป็นอย่างยิ่ง

ระหว่างวันที่ ๑๕ ถึง ๒๑ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศนอร์เวย์

ระหว่างวันที่ ๒๕ ถึง ๒๖ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
สวีเดน

ระหว่างวันที่ ๒๘ กันยายน ถึง ๑ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐ
อิตาลีและนครรัฐวาติกัน

ระหว่างวันที่ ๔ ถึง ๗ ตุลาคม พุทธศักราช
๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศเบลเยียม สมเด็จพระ
พระราชอาทิบดีโบดวงทรงมีความรักใคร่สนิทสนม
กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อทรง

แกรนด์ดัชเชสแห่งลักเซมเบิร์ก พระสวามี และ
ประชาชนชาวเมืองดีฟร์ดองชัววยการต้อนรับ
ในโอกาสเสด็จฯ เยือนศาลาเทศบาล
เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ทราบข่าวว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ
มายุโรปจะทรงโทรศัพท์ทูลเชิญให้ไปประทับ
เป็นพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ณ กรุง
บรัสเซล เสมอ

ระหว่างวันที่ ๑๑ ถึง ๑๔ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐ
ฝรั่งเศส

ระหว่างวันที่ ๑๗ ถึง ๑๙ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
ลักเซมเบิร์ก ซึ่งประเทศลักเซมเบิร์กนี้แม้จะ
เป็นประเทศเล็กแต่ประชาชนมีน้ำใจไมตรีอันดี
ต่ออาคันตุกะที่มาเยือนเป็นอย่างยิ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เจ้าชายเบอร์ฮาร์ด สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เจ้าหญิงปัทริกซ์ องค์รัชทายาท และเจ้าหญิงไอรีนพระขนิษฐา ในงานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ เนื่องในวโรกาสเสด็จฯ เยือนประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อเดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ระหว่างวันที่ ๒๔ ถึง ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศเนเธอร์แลนด์ สมเด็จพระบรมราชินีนาถแห่งเนเธอร์แลนด์ได้ถวายการต้อนรับอย่างสมพระเกียรติ

ระหว่างวันที่ ๓ ถึง ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศสเปนตามลำดับรวม ๑๔ ประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๑๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๔

รวมเวลาที่ประทับอยู่ในต่างประเทศนานถึง ๗ เดือน

การเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในทวีปยุโรปรวม ๑๔ ประเทศ นับเป็นพระราชกรณียกิจพิเศษครั้งสำคัญที่มีคุณค่าอันยิ่งใหญ่ทางประวัติศาสตร์ ด้วยทรงมีสายพระเนตรอันยาวไกลในการวางรากฐานเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีกับผู้นำประเทศต่างๆ เพื่อยกระดับของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศทั่วโลก ทรงนำมิตรจิตมิตรภาพจากประชาชนชาวไทยไปกระชับสัมพันธ์ไมตรีกับมิตรประเทศเพื่อนบ้านในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในยุโรป ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันฉันมิตรระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ เป็นไปอย่างสนิทสนมแนบแน่น และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ประกาศ รัชราภรณ์. **เสด็จฯ เยือน ๑๔ ประเทศ.** กรุงเทพฯ : บริษัทสามัคคีสาร (ดอกหญ้า) จำกัด (มหาชน).

สำนักพระราชวัง. **เสด็จฯ เยือนทวีปยุโรป ๕ ประเทศ.** พุทธศักราช ๒๕๐๓. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๖.

สุธีร์ ธีระปัญญาพงศ์. **ประกวดความเรียงร้อยแก้ว เรื่อง “พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช”** ฉบับคณะกรรมการประกวดรางวัลที่ ๓. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, (๒๕๕๐).

อุดม ประมวลวิทยา. **เสด็จประพาส ๒๗ ประเทศ.** พิมพ์เป็นครั้งแรกเมื่อวันงานพระราชพิธีรัชดาภิเษกฉลองสิริราชสมบัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๒๕ ปี. เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสมัย, ๒๕๑๔.

เว็บไซต์

http://www.prdnorth.in.th/The_King/duty.php